

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Диляна Емчева Янева,
Катедра „Бизнес мениджмънт и маркетинг“, Стопански факултет,
ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград,

член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“,
обявен от ЮЗУ „Н. Рилски“ – Благоевград
в ДВ, бр. 36/17.04.2026 г. по професионално направление 3.9. Туризъм (Икономика и
управление на туризма (Специализирани видове туризъм и трансгранично
сътрудничество)

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и
продукция, представена от участника в конкурса гл. ас. д-р Руска
Венциславова Божкова

Основание: Заповед на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" № 1362/16.06.2026 г.

I. Биографични данни за кандидата

Руска Венциславова Божкова придобива образователно-квалификационните степени „бакалавър“ по „Публична администрация“ (2006 г.) и „магистър“ по „Икономическо и регионално развитие“ (2009 г.) в Университета по социални и политически науки „Пантион“, Република Гърция. През 2013 г. защитава образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.9. Туризъм.

През същата година Руска Божкова започва академичната си дейност в ЮЗУ „Неофит Рилски“ като хоноруван преподавател в катедра „Туризъм“, където развива активна преподавателска и научноизследователска дейност.

II. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Представената от кандидата научна продукция по своето съдържание и тематична насоченост съответства на профила на обявения конкурс, като същевременно значително надвишава минималните национални и университетски изисквания за заемане на

академичната длъжност „доцент“, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“. В потвърждение на това е представената справка, съгласно която кандидатът е формирал общ актив от 1327,6 точки.

За участие в конкурса гл. ас. д-р Руска Божкова е представила 2 монографии, 2 глави от колективни монографии, 1 учебник, 9 статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни и 11 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.

Съдържателният анализ на научната продукция на кандидата отговаря на тематичния обхват на обявения конкурс, като се отличава със съществена научна и практическа значимост. Публикациите са посветени на актуални проблеми в областта на икономиката и управлението на туризма, специализираните видове туризъм, устойчивото туристическо развитие, трансграничното сътрудничество, регионалното развитие и повишаването на конкурентоспособността на туристическите дестинации.

Считам, че научната продукция на гл. ас. д-р Руска Венциславова Божкова се отличава с високо научно качество, актуалност и международна разпознаваемост. Значимостта на нейните научни изследвания се потвърждава и от установените 75 цитирания, от които 25 са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестните бази данни Scopus и Web of Science.

Убедително доказателство за научната компетентност на кандидата е не само богатата и разнообразна научна продукция, но и дългогодишния преподавателски и административен опит на гл. ас. д-р Руска Божкова, които дообогатяват и надграждат научните ѝ интереси.

Особено положително впечатление прави участието ѝ в редица национални и международни научни проекти, както и в мобилности с цел преподаване и обучение по програма „Еразъм+“.

Руска Божкова демонстрира активна обществена и академична ангажираност като член на редакционни колегии и рецензент на научни издания; членува в Управителния съвет на КНСБ при ЮЗУ „Неофит Рилски“ и е доброволец към Гръцкия Червен кръст.

III. Оценка на научните и практически резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Приемам формулираните от кандидата научнотеоретични и практико-приложни приноси, които са обосновани в представената справка. Те отразяват постигнатите научни резултати и представляват лично постижение на автора. Считаю, че могат да бъдат систематизирани в следните основни направления:

Първото направление е свързано със специализираните видове туризъм и трансграничното сътрудничество. Основно място в представената научна продукция заема монографичният труд и извършеният сравнителен анализ на мотивацията на българските и гръцките туристи в трансграничния регион Югозападна България–Северна Гърция. Авторите изследвания доразвиват основните теоретико-методологични аспекти на разглежданата проблематика като посредством комплексни агрегатни показатели за конкурентоспособност и прилагането на качествени изследователски подходи, обосновават значимостта на межкултурните партньорства като ключов инструмент за конкурентоспособност, териториална кохезия и социална устойчивост. Приносен момент в авторската научна продукция са представените добри практики и формулираните практически насоки за развитие на специализираните видове туризъм и изграждане на трансгранични стратегии за устойчиво развитие между България и Гърция.

Второто направление касае въздействието на миграционните процеси върху туризма. Въз основа на използването на емпирични и иконометрични методи е доказана взаимовръзката между един от най-актуалните обществените процеси – миграцията и развитието на туризма. Изведени са аргументирани изводи относно дългосрочните ефекти на влиянието на миграционната криза върху туристическата, социалната и икономическата сфера в Гърция, които допринасят за по-задълбочено разбиране на въпроса, идентифициране на основните проблемни направления и търсене на стратегически решения.

Към *третото направление* се отнасят устойчивото развитие, социалната устойчивост и благосъстоянието. Постигнатите важни приносни резултати са свързани с изследванията на общественото здраве, качеството на живот и устойчивото регионално развитие като стратегически инструмент за икономически растеж и развитие на туризма.

Приложени са съвременни модели и подходи за анализ и оценка с научна и практическа приложимост.

Четвъртото направление разглежда приносите в областта на интердисциплинарните изследвания, свързани с образованието, културата и предприемачеството в контекста на глобализация и дигитализация. Въз основа на анализи и проучвания са предложени решения за адаптация и усъвършенстване на учебния процес и внедряване на съвременни информационни технологии и софтуерни решения в туристическата практика. Авторът предлага нов поглед към културата, образованието и придобиването на знания, с цел създаване на предпоставки за устойчиво повишаване конкурентоспособността на туристическите предприятия.

IV. Критични бележки и препоръки

Значимата научноизследователска и приложна дейност на кандидата, високото качество на научната продукция, както и ясно структурираните и аргументирани научни приноси, са сред водещите основания за положителната ми оценка на преподавателската и научна дейност на гл.ас. д-р Божкова.

Въз основа на това бих насърчила гл.ас. д-р Божкова в своята бъдеща научноизследователска дейност да продължи да развива научните си интереси в областта на специализираните видове туризъм, устойчивото туристическо развитие и трансграничното сътрудничество, В тази връзка препоръчвам кандидатът да продължава да популяризира резултатите от своите изследвания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни.

V. Заключение

Въз основа на извършената оценка на представените по конкурса материали, считам, че разработена от гл. ас. д-р Руска Божкова научна продукция, е достатъчна по обем, качество и научна стойност, като отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане, както и на Вътрешните правила на ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Представените научни публикации, доказаните научни и практико-приложни приноси, активната преподавателска, научноизследователска и проектна дейност, както и международното академично сътрудничество на кандидата, са убедително

доказателство за неговата висока професионална компетентност, последователност и целенасоченост в академичното развитие.

Въз основа на горепредставеното, убедено изразявам своето **положително становище** и подкрепям избора на гл. ас. д-р Руска Венциславова Божкова за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.9. Туризм (Икономика и управление на туризма (Специализирани видове туризм и трансгранично сътрудничество) в Стопанския факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“.

10.07.2026 г.
гр. Благоевград

Член на научното жури:
(доц. д-р Диляна Янева)

SOUTH-WEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI"

OPINION

By Assoc. Prof. Dr. Dilyana Yaneva,
Department "Business management and marketing", Faculty of Economics,
South-West University "Neofit Rilski"

member of a scientific jury in a competition for the academic position of "Associate professor", announced by South-West University "N. Rilski" - Blagoevgrad in State Gazette, issue 36 /17.04.2026 in professional field 3.9. Tourism (Economics and Tourism Management (Specialized types of tourism and cross-border cooperation)

Regarding: the scientific, scientific-applied and professional-academic activities and production presented by the participant in the competition - Chief Assist. Prof. Dr. Ruska Bozhkova

According to the order of the Rector of the Neofit Rilski University № 1362/16.06.2026

I. Biographical data about the candidate

Ruska Ventzislavova Bozhkova obtained the educational and qualification degrees "Bachelor" in "Public Administration" (2006) and "Master" in "Economic and Regional Development" (2009) at the University of Social and Political Sciences "Panteion", Republic of Greece. In 2013 she defended the educational and academic degree "Doctor" in the research area 3.9. Tourism.

In the same year Ruska Bozhkova began her academic activities at the South-West University "Neofit Rilski" as a part-time lecturer in the Department of Tourism where she developed active teaching and research activities.

II. Summary data on the candidate's scientific production and activities

The scientific production presented by the candidate, in terms of its content and thematic focus, corresponds to the profile of the announced competition, while at the same time significantly exceeds the minimum national and university requirements for occupying the

academic position of "Associate professor", provided for in the Act on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations on the implementation of the Act and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at South-West University "Neofit Rilski". In confirmation of this is the submitted reference, according to which the candidate has formed total asset of 1327.6 points.

For participation in the competition, Chief Assist. Prof. Dr. Ruska Bozhkova has submitted 2 monographs, 2 chapters of collective monographs, 1 textbook, 9 articles and reports published in scientific journals, refereed and indexed in world-renowned databases and 11 articles and reports published in non-refereed journals with scientific review or published in edited collective volumes.

The substantive analysis of the candidate's scientific output corresponds to the thematic scope of the announced competition, being distinguished by significant scientific and practical significance. The publications are dedicated to current problems in the field of tourism economics and management, specialized types of tourism, sustainable tourism development, cross-border cooperation, regional development and increasing the competitiveness of tourist destinations.

I believe that the scientific output of Chief Assist. Prof. Dr. Ruska Bozhkova is distinguished by high scientific quality, relevance, and international recognition. The significance of her scientific research is also confirmed by the 75 citations found, of which 25 are in scientific publications, referenced and indexed in the world-renowned databases Scopus and Web of Science.

Convincing evidence of the candidate's scientific competence is not only the rich and diverse scientific production but also the many years of teaching and administrative experience of Chief Assist. Prof. Dr. Ruska Bozhkova, which enrich and build on her scientific interests.

A particularly positive impression is made by her participation in a number of national and international scientific projects, as well as in mobilities for teaching and training under the Erasmus+ program.

Ruska Bozhkova demonstrates active public and academic engagement as a member of editorial boards and reviewer of scientific publications; she is a member of the Management Board of the Confederation of Bulgarian Trade Unions at the South-West University "Neofit Rilski" and is a volunteer with the Greek Red Cross.

III. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition

I accept the scientific-theoretical and practical-applied contributions formulated by the candidate which are justified in the submitted reference. They reflect the achieved scientific results and represent a personal achievement of the author. I believe that they can be systematized in the following main directions:

The first direction is related to specialized types of tourism and cross-border cooperation. The main place in the presented scientific production is occupied by the monographic work and the comparative analysis of the motivation of Bulgarian and Greek tourists in the cross-border region of Southwestern Bulgaria - Northern Greece. The author's research further develops the main theoretical and methodological aspects of the issue under consideration, by means of complex aggregate indicators of competitiveness and the application of qualitative research approaches, justifying the importance of intercultural partnerships as a key tool for competitiveness, territorial cohesion and social sustainability. A significant contribution to the author's scientific output is the presented good practices and the formulated practical guidelines for the development of specialized types of tourism and the establishment of cross-border strategies for sustainable development between Bulgaria and Greece.

The second direction concerns the impact of migration processes on tourism. Based on the use of empirical and econometric methods, the relationship between one of the most current social processes - migration and the development of tourism has been proven. Argumentative conclusions have been drawn regarding the long-term effects of the migration crisis on the tourism, social and economic spheres in Greece. This contributes to a deeper understanding of the issue, identification of the main problem areas and the search for strategic solutions.

The third area includes sustainable development, social sustainability and well-being. The important results achieved are related to research on public health, quality of life and sustainable regional development as a strategic tool for economic growth and tourism development. Modern models and approaches for analysis and evaluation with scientific and practical applicability have been applied.

The fourth direction examines the contributions in the field of interdisciplinary research related to education, culture and entrepreneurship in the context of globalization and digitalization. Based on analyses and studies, solutions are proposed for the adaptation and

improvement of the learning process and the implementation of modern information technologies and software solutions in tourism practice. The author offers a new look at culture, education and the acquisition of knowledge, in order to create prerequisites for a sustainable increase in the competitiveness of tourism enterprises.

IV. Critical notes and recommendations

The significant research and applied the candidate's activity, the high quality of the scientific output, as well as the clearly structured and reasoned scientific contributions are among the leading reasons for my positive assessment of the teaching and scientific activities of Chief Assist. Prof. Dr. Ruska Bozhkova.

Based on this I would encouraged Chief Assist. Prof. Dr. Ruska Bozhkova in her future research activity to develop her scientific interests in the field of specialized types tourism, sustainable tourism development and cross-border collaboration. In this regard, I would like to recommend the candidate to promote the results of her research in scientific publications, refereed and indexed in world-renowned databases.

V. Conclusion

Based on the evaluation of the materials submitted for the competition, I believe that the scientific production developed by Chief Assistant Dr. Ruska Bozhkova is sufficient in volume, quality and scientific value, meeting the requirements of the Act on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations on the implementation of the Act and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at South-West University "Neofit Rilski".

The presented scientific publications, the proven scientific and practical contributions, the active teaching, research and project activities, as well as the international academic cooperation of the candidate, are convincing evidence of her high professional competence, consistency and purposefulness in academic development.

Based on all the above, I confidently express my **positive opinion** and support the election of Chief Assist. Prof. Dr. Ruska Bozhkova to occupy the academic position of "Associate Professor" in the professional field 3.9. Tourism (Economics and Tourism

Management (Specialized Types of Tourism and Cross-Border Cooperation) at the Faculty of Economics of the South-West University "Neofit Rilski".

10.07.2026
Blagoevgrad

Member of the Scientific Jury:
(Assoc. Prof. Dr. Dilyana Yaneva)